

II. OPAKOVÁNÍ UČIVA Z NIŽŠÍCH ROČNÍKŮ

1. Přečtěte úryvek z knihy, kterou četli Róžinka s Oskarem o prázdninách.

Zabokudly jsou malý městečko, kde, jak říká naše babi, vidí do talíře každý. Máme jedno náměstí, radnici, na kopci hrád a naši slavnou školu. Právě tam chodím já, Calabounová, Zvejkalová, Vřeteno nebo Vašnivý a všichni jsme žáky páté třídy. Není nás moc, asi patnáct, protože jak říká, Zabokudly jsou malíčky město mezi kopcem a lesama. Učitelé nás moc rádi nemají, prej všichni rosteme pro polepšovnu, ale my si to nemyslíme.

Je pravda, že dvě třídní učitelky to s námi vzdaly. Jedna skočila na autobus ani ne čtrnáct dní poté, co do městečka nadšeně přijela. Ta druhá neskočila na autobus, ale skočila pod něj. A bylo to omylem, protože Zlábek zkoušel bouchací kuličky a Calabounová zrovna odhodila šlupku od banánu. Jak se uća lěkla, tak poskočila a přímo po ty šlupce vjela pod ten autobus. Našestí parkoval.

(Jiří Holub: Jak se zbavit Mstivý Soni; upraveno)

a) V prvním odstavci **červeně** podtrhněte slova nespisovná a nespisovně tvary slov. Potom zkuste text přepsat tak, že všechna vyznačená slova nahradíte slovy/tvary spisovnými.

(Totéž můžete učinit i u druhého odstavce.)

b) Vyberte, co je **polepšovna**: ☒ ústav pro výchovu mládežtvců provinilců, ☐ ústav pro zlepšování vynálezu.

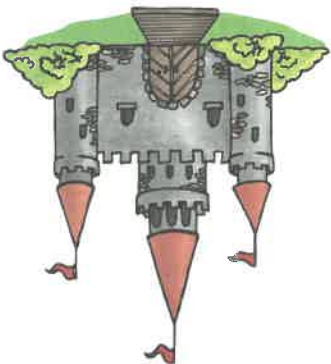
c) Ve druhém odstavci vyznačte souvětí. Zapište jejich větné vzorce.

V1. Je pravda, že dvě třídní učitelky to s námi vzdaly. V2. Jedna skočila na autobus ani ne čtrnáct dní poté, co do městečka nadšeně přijela. V3. Našestí parkoval.

2.

Oskar s Róžinkou o prázdninách navštívili několik hradů. přečtěte text o tom, co se o životě na středověkém hradě dozvěděli. Do slov doplňte vynechaná písmena. Pravopis zdůvodněte.

Středov ké hrady plnily několik k funkcí. Jednou z nich b la funkce ob tná. V pol tické s tuaci středov ku se však i ob tná sta ba musela v mnoha ohledech podřítit požada kům be pečnosti. Teprve na přelomu 14. a 15. století dávali ob vatele hradu přednost pohodl a kom-
fortu. Mus me však m t na pam ti, že tato slova znamenala v podm nkách středov ku něco plně jiného než dnes. Asi si jen t ko um me představ t, jak se na takovém hradě b dlelo. S lné kamenné, mnohdy vl ké zdi představovaly neustálý problém – chla . Ob tnou částí hradu b l palác. Přizem m lo z obranných d vodu zká okna. Hlavní prostorou paláce b l velký sál v patře, doplněný někol ka m stnostm, které sloužily jako ložnice. Součástí hrad m vala i honosná kaple, um stěna většinou ve v šším patře.

a) Podtrhněte některá slova cizího původu. Pomoci Akademického slovníku cizích slov nebo Internetové jazykové příručky zkuste vysvětlit jejich význam.

b) Vyberte slova, která nejlépe vystihují význam slova **honosný**:

☐ skvělý, ☐ nádherný, ☐ pyšný, ☐ přepychový, ☐ domyšlivý, ☐ okázalý, ☐ mimořádný.

c) V prvních dvou větách určete slovní druhy. Nadepište je číslicemi nad slova.

d) Napište název hradu, který znáte.